PIERWSZA ŁAWKA · GRAMATYKA DO MATURY · PP/PR · JĘZYK ANGIELSKI · MATURA 2027 · POZIOM PODSTAWOWY I ROZSZERZONY

B. Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple

Present Perfect Simple i Continuous, Past Simple: since/for/ago, already/yet/just/ever/never, „It's the first time…", stan a czynność, Present Perfect a Past Simple (pytania When…?), rezultat a czas trwania, typowe kalki z polskiego. Sześć kart: jak oceni to CKE i wzorcowe rozwiązania, trening, zadania na poziomie matury, zadania trudniejsze i test w grupach A i B – z kluczem i zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – jak to działa i jak oceni to CKE** Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka	3 zad. 17 pkt
2	**Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – trening** Ćwiczenia krok po kroku	7 zad. 47 pkt
3	**Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – zadania na poziomie matury** Środki językowe w formule matury 2027	5 zad. 20 pkt
4	**Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – zadania trudniejsze** Dla ambitnych – poziom rozszerzony	5 zad. 19 pkt
5	**Test: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – grupa A** 30 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt
6	**Test: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – grupa B** 30 minut · 20 pkt	5 zad. 20 pkt

JAK KORZYSTAĆ Z ZESTAWU

- Karta 1 przypomina reguły (tabele form i użycia, słowa-sygnały) i pokazuje wzorcowe rozwiązania z wyjaśnieniem.
- Karty 2–4 prowadzą od ćwiczeń krok po kroku, przez zadania w formule matury (środki językowe), do zadań trudniejszych.
- Karty 5 i 6 to równoległy test (grupa A i B) z punktacją jak na maturze.
- Klucz zawiera odpowiedzi z akceptowanymi wariantami i zasady oceniania w stylu CKE.
- Osobny plik „Powtórka" zbiera reguły w tabelach, typowe błędy i test „Sprawdź się".

Materiał oryginalny – nie jest kopią materiałów CKE ani podręczników. Podstawa programowa LO (Dz.U. 2024 poz. 1019), informator CKE 2024/2025. Wymagania: III.1.P i III.1.R: I.1–I.14, XIV, VIII.3; informator CKE 2024/2025 – lista struktur: Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – jak to działa i jak oceni to CKE

Reguły w pigułce, wzorcowe rozwiązania, rozgrzewka

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 17 pkt

PRZYPOMNIJ SOBIE

	Present Perfect Simple	Present Perfect Continuous	Past Simple
twierdzenie	I / you / we / they **have ('ve) finished** he / she / it **has ('s) finished**	I **have ('ve) been waiting** she **has ('s) been waiting**	I **finished** · I **went** (II forma)
przeczenie	I **haven't finished** · she **hasn't finished**	I **haven't been waiting**	I **didn't finish**
pytanie	**Have** you **finished**? · **Has** she…?	**Have** you **been waiting**?	**Did** you **finish**?

Present Perfect Simple – kiedy?	Przykład
doświadczenie życiowe – bez podania, kiedy	Have you ever tried sushi? · I've never been to Ireland.
skutek przeszłej czynności widoczny teraz	I've lost my student ID, so I can't get into the building.
świeże wiadomości (just, already, yet)	The exam results have just come out!
stan trwający do teraz (for, since) – zwłaszcza czasowniki statyczne	We've known each other since nursery school.
okres, który jeszcze trwa (today, this week, so far)	I've drunk three coffees today.
ile razy / ile sztuk do tej pory	She has read this novel four times.

Present Perfect Continuous – kiedy?	Przykład
czynność trwa od przeszłości do teraz – liczy się czas trwania (How long…?, for, since, all day)	I've been revising since eight o'clock.
czynność przed chwilą trwała, widać jej skutki	Your eyes are red – have you been crying?
powtarzająca się czynność w ostatnim okresie (lately, recently)	I've been sleeping badly lately.
nie z czasownikami statycznymi	✓ I've known her for years. ✗ I've been knowing her.

- **Past Simple** – czynność zakończona w określonym czasie przeszłym: *yesterday, last week, in 2022, two days ago, when I was ten, on Monday*. Pytania **When…? What time…? How long ago…?** – zawsze Past Simple: *When did you get your driving licence?* (✗ *When have you got…*). Także ciąg zdarzeń w opowiadaniu i zakończone okresy: *Maria Skłodowska-Curie won two Nobel Prizes.*
- **Present Perfect czy Past Simple?** Związek z teraźniejszością, bez podanego czasu → Present Perfect. Podany (zakończony) czas → Past Simple. Typowy układ w rozmowie: pytanie w Present Perfect, szczegóły w Past Simple: *Have you ever been to Prague? – Yes, I went there in 2023. It was amazing.*

	Użycie	Przykład
for	+ okres (jak długo?)	for ten minutes, for three years, for ages, for a long time
since	+ punkt w czasie (od kiedy?) albo zdanie w Past Simple	since 2020, since Monday, since last summer, since I started school
ago	Past Simple – „temu”	I bought this phone two years ago.
How long…?	pytanie o czas trwania do teraz	How long have you had this phone? – For two years. / Since my birthday.

Słowo	Gdzie i co znaczy	Przykład
just	między have a III formą – „właśnie, dopiero co”	I’ve just seen your message.
already	między have a III formą – „już” (wcześniej, niż sądzono)	She’s already booked the tickets.
yet	na końcu pytań i przeczeń – „już?” / „jeszcze nie”	Have you replied yet? · I haven’t replied yet.
ever / never	przed III formą – „kiedykolwiek” / „nigdy”	Have you ever been to a festival? · I’ve never been to one.
still	przed haven’t / hasn’t – „wciąż nie”	He still hasn’t paid me back.
so far, up to now, lately	zwykle na końcu zdania	We’ve had no problems so far.

- **It’s the first / second time** + Present Perfect: *It’s the first time I’ve flown alone.* (✗ *It’s the first time I fly.*) Podobnie po stopniu najwyższym: *This is the best pizza I’ve ever eaten.* W opowiadaniu o przeszłości: *It was the first time I had seen snow.* (Past Perfect)

Present Perfect Simple – rezultat, „ile?”	Present Perfect Continuous – czas trwania, „jak długo?”
I’ve written three emails this morning.	I’ve been writing emails all morning.
She’s painted the kitchen. (gotowe)	She’s been painting the kitchen. (stąd farba na rękach; może jeszcze nie skończyła)
How many pages have you read?	How long have you been reading?
I’ve had this bike for ages. (have = mieć – stan)	✗ I’ve been having this bike.
live, work, study, teach – oba czasy prawie bez różnicy:	I’ve lived / I’ve been living here for six years.

- **been czy gone?** *She’s been to Rome.* – była i wróciła. *She’s gone to Rome.* – pojechała i jest tam teraz.

Po polsku	✗ kalka	✓ po angielsku
Mieszkam tu od 2019 roku.	I live here since 2019.	I’ve lived / I’ve been living here since 2019.
Znamy się od podstawówki.	We know each other since primary school.	We’ve known each other since primary school.
Od jak dawna grasz na gitarze?	How long do you play the guitar?	How long have you been playing the guitar?
Czekam od godziny.	I wait for an hour.	I’ve been waiting for an hour.
Ceny biletów nie zmieniły się od 2024 roku.	Ticket prices didn’t change / hadn’t changed since 2024.	Ticket prices haven’t changed since 2024.
Kiedy przyjechałeś?	When have you arrived?	When did you arrive?
Nie widziałam go od wieków.	I didn’t see him for ages.	I haven’t seen him for ages.

- **Uwaga ze sprawozdania CKE.** Na maturze podstawowej w 2024 r. przekształcenie wymagające Present Perfect z *since* (typu *haven’t changed since…*) rozwiązało poprawnie tylko ok. 26% zdających. Typowe błędy: Past Perfect (*hadn’t changed*), pominięcie *since*, zmiana sensu zdania.
- **Rodzina transformacji** (częsta w transformacjach z wyrazem podanym – PP 2024–2026, PR od 2026): *I haven’t seen him for two years. = The last time I saw him was two years ago. = I last saw him two years ago. = It’s two years since I last saw him.* Podobnie: *I started learning German in 2022. = I’ve been learning German since 2022.*

ZADANIA

Zadanie 1. Uzupełnij brakujące formy czasowników nieregularnych. ___ / 6 pkt

1. write – wrote – _____
2. fly – flew – _____
3. buy – _____ – bought
4. choose – chose – _____
5. forget – _____ – forgotten
6. hold – held – _____

Zadanie 2. Podkreśl *for* albo *since*. ___ / 6 pkt

1. I've had this phone **(for/since)** 2019.
2. We've been waiting **(for/since)** three weeks.
3. They haven't spoken **(for/since)** ages.
4. She's lived here **(for/since)** last Christmas.
5. I've known Ola **(for/since)** I was born.
6. He's been ill **(for/since)** a couple of days.

Zadanie 3. Uzupełnij zdania wyrazami z ramki. Każdy wyraz wykorzystaj raz. ___ / 5 pkt

already yet just ever never

1. Have you _____ been to Scotland?
2. I haven't finished my essay _____.
3. Wow, you've _____ packed! We don't leave until six.
4. Kasia has _____ called – she's waiting outside.
5. I've _____ eaten snails and I'm not going to start now.

PIERWSZA ŁAWKA

Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – trening

Ćwiczenia krok po kroku

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 47 pkt

Zadanie 1. Past Simple czy Present Perfect? Podkreśl właściwą formę. ___ / 8 pkt

1. I **(lost/have lost)** my keys yesterday.
2. I **(lost/have lost)** my keys – can you let me in?
3. **(Did you see/Have you seen)** the new Dune film yet?
4. When **(did you start/have you started)** learning Spanish?
5. My grandparents **(got/have got)** married in 1979.
6. We **(didn't have/haven't had)** any rain this month.
7. Wisława Szymborska **(won/has won)** the Nobel Prize in 1996.
8. I **(didn't go/haven't been)** to the cinema since January.

Zadanie 2. Uzupełnij zdania czasownikami z nawiasów w Present Perfect Simple albo Continuous. ___ / 6 pkt

1. I _____ (know) Ola for ten years.
2. How long _____ (you / have) your dog?
3. My brother _____ (be) ill since Monday.
4. We _____ (not / see) our cousins for ages.
5. She _____ (work) in this café since she finished school.
6. It _____ (rain) all day – the streets are flooded.

Zadanie 3. Wpisz określenia czasu do właściwej kolumny. ___ / 12 pkt

yesterday so far in 2020 lately two hours ago since Monday last summer
already when I was ten ever on Friday up to now

zwykle z Past Simple	zwykle z Present Perfect

Zadanie 4. Rezultat czy czas trwania? Uzupełnij zdania czasownikami z nawiasów w Present Perfect Simple albo Continuous. ___ / 6 pkt

1. I _____ (read) three chapters of the novel so far.
2. I _____ (read) this novel for two weeks and I'm still not halfway through.
3. Why are you so dirty? What _____ (you / do)?
4. How many times _____ (you / take) the driving test?
5. We _____ (wait) for the bus for forty minutes!
6. Leo _____ (own) this guitar since he was fourteen.

Zadanie 5. Każde zdanie zawiera jeden błąd – najczęściej kalkę z polskiego. Popraw je i zapisz poprawną wersję.

1. I live in Toruń since 2018.
2. When have you bought this jacket?
3. I've been knowing Kuba for years.
4. It's the first time I visit London.
5. We haven't met since three years.
6. My dad has gone to Japan twice – he loved it. ___ / 6 pkt

Zadanie 6. Uzupełnij rozmowę czasownikami z nawiasów w odpowiedniej formie. ___ / 5 pkt

1. Ewa: _____ (you / ever / try) climbing?
2. Adam: Yes, I _____ (go) to a climbing wall last month.
3. Ewa: How _____ (it / be)?
4. Adam: Great! I _____ (go) there every Saturday since then.
5. Ewa: Lucky you. I _____ (not / have) any free time since the term started.

Zadanie 7. Uzupełnij drugie zdanie tak, aby znaczyło to samo co pierwsze. ___ / 4 pkt

1. I haven't been to the dentist for a year.
   The last time _____ a year ago.
2. We started using this app two years ago.
   We _____ two years.
3. It's three months since I last spoke to Ania.
   I _____ three months.
4. I've never seen such a beautiful sunset.
   It's the most beautiful sunset _____.

Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – zadania na poziomie matury

Środki językowe w formule matury 2027

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 20 pkt

Zadanie 1. [PR] Przeczytaj tekst. Dla każdej luki wybierz odpowiedź, przy której tekst będzie logiczny i poprawny gramatycznie. Zakreśl A, B, C albo D. ___ / 5 pkt

Six months offline

Six months ago I deleted all my social media apps. My friends **(1)** ____ it would last a week. Well, it **(2)** ____ half a year now, and I don't miss scrolling at all. Since then, I **(3)** ____ two novels a month and I sleep much better.

Last Saturday my cousin **(4)** ____ me if I wanted to go back. Honestly? Not yet. The only problem I **(5)** ____ so far is that I never hear about parties – nobody sends invitations by text any more!

Tekst własny

1.1. Luka (1). ___ / 1 pkt

A. have thought

B. think

C. thought

D. are thinking

1.2. Luka (2). ___ / 1 pkt

A. was

B. is being

C. been

D. has been

1.3. Luka (3). ___ / 1 pkt

A. was reading

B. have been reading

C. am reading

D. read

1.4. Luka (4). ___ / 1 pkt

A. asked

B. asks

C. has asked

D. is asking

1.5. Luka (5). ___ / 1 pkt

A. has had

B. had

C. was having

D. have had

Zadanie 2. [PR] Uzupełnij zdania, używając wyrazów z nawiasu w odpowiedniej postaci. Zachowaj ich kolejność; w razie potrzeby dopisz inne wyrazy, tak aby zdanie było logiczne i poprawne. Liczy się pełna poprawność ortograficzna. Uwaga: w lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazami z nawiasu. ___ / 5 pkt

1. I _____ (not / speak) to Marek since we had that argument.
2. How long _____ (you / learn) Japanese?
3. My parents _____ (buy / a) new car last week.
4. It's the first time I _____ (ever / be) on a plane.
5. _____ (you / reply / to) Ms Nowak's email yet?

Zadanie 3. Uzupełnij każde zdanie z luką tak, aby znaczyło to samo co zdanie wyjściowe. Użyj wyrazu podanego WIELKIMI LITERAMI i nie zmieniaj jego formy. W lukę wpisz nie więcej niż pięć wyrazów, łącznie z wyrazem podanym. Liczy się pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna. ___ / 4 pkt

1. I started working here in June. (**SINCE**)
   I _____ June.
2. The last time I saw Tomek was at Easter. (**SEEN**)
   I _____ Easter.
3. When did you get your driving licence? (**AGO**)
   How _____ your driving licence?
4. This is my first visit to Rome. (**BEEN**)
   I _____ to Rome before.

Zadanie 4. Przeczytaj krótkie rozmowy. W każdej brakuje jednej wypowiedzi albo jej części. Wybierz opcję, dzięki której rozmowa będzie logiczna i spójna. Zakreśl A, B albo C. ___ / 3 pkt

4.1. ***Zuza: You look exhausted.***
Adam: I _____ for my maths test since six this morning. ___ / 1 pkt

A. revise

B. have been revising

C. revised

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – reguły, zadania maturalne i test – matura 2027 z angielskiego

Podgląd pokazał 9 z 27 stron. Pełna wersja: 27 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – jak to działa i jak oceni to CKE – 3 zadania, 17 pkt
- Karta 2: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – trening – 7 zadań, 47 pkt
- Karta 3: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – zadania na poziomie matury – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 4: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – zadania trudniejsze – 5 zadań, 19 pkt
- Karta 5: Test: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – grupa A – 5 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Test: Present Perfect Simple i Continuous a Past Simple – grupa B – 5 zadań, 20 pkt

Karta 1 pokazuje, jak to działa i jak oceni to CKE, z wzorcowymi rozwiązaniami.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail

pierwszalawka.pl/material/matura-2027-angielski-gramatyka-pp-pr-present-perfect-simple-i-continuous-a-past-sim